

ALSSUND '92

Sønderborg Frimærkeklubs

50 års jubilæumsudstilling

i SFS-Hallen, Sønderborg

4. og 5. april 1992

INDHOLDSFORTEGNELSE

Velkommen til Sønderborg	
af Sønderborgs borgmester, Ingolf Winzor.....	5
Forord	
af formanden for Danmarks Filatelist Forbund, Knud Mohr...	7
Velkommen til ALSSUND '92	
af formanden for Sønderborg Frimærkeklub,	
Laurits N. Jensen.....	9
Udstillingens jury.....	32
 Artikler:	
Militære feltpoststempler i Sønderborg 1914-18	
af Thomas Moshage.....	13
Københavneprovisorierne fra Dansk Vestindien - en	
"glemt" udgave	
af Torben Hilberg.....	23
Frimærkeudgivelser og frimærkeanvendelse i vort sydlige	
grænseland	
af Niels Gårdhus.....	35
Det danske postvæsens udsending i Sønderjylland	
af Helge Nehm.....	43
Lidt om Europa og det vestlige Sydslavien	
af Anker Blaabjerg.....	53

Præsidium: Ingolf Winzor, Knud Mohr, Torben Madsen og Laurits N. Jensen

Udstillingsudvalg: Laurits N. Jensen, Jens Bomholt, Svend C. Bork, Jytte Hansen, Helge Heine Jensen, Herluf Chr. Jensen, Paul B. Jepsen, Henning Mathiesen og Poul Erik Tølbøl.

NATIONAL Udstilling 1992

I

HADERSLEV

I anledning af

**Haderslev Filatelistklubs 70 års jubilæum og
Haderslev købstads 700 års jubilæum**

arrangerer

Haderslev Filatelistklub og
Danmarks Filatelist Forbund:

**national udstilling i 1992
i dagene 18.-20. september.**

Ikke den største - men den hyggeligste!

VELKOMMEN TIL SØNDERBORG

Det glæder mig meget at kunne byde frimærkeinteresserede fra hele landet velkommen til Sønderborg.

Tak til Sønderborg Frimærkeklub, som har arrangeret udstillingen. Jeg håber, at både klubben og de mange gæster vil få nogle fornøjelige timer sammen, hvor der udveksles erfaringer, sammenlignes, diskuteres, handles og byttes.

Forhåbentlig vil de mange tilrejsende også nå at få et indtryk af området uden for SFS-Hallen, hvor udstillingen finder sted. Der er smukt her i Sønderjylland - her kan findes det ene motiv efter det andet, der er lige til at sætte på frimærker.

Rigtig god fornøjelse til alle ved udstillingen
ALSSUND '92 i dagene 4. og 5. april 1992!

Ingolf Winzor
borgmester i Sønderborg

Lønmod- tagernes bank - og klubbens.

Din økonomipartner
 ARBEJDERNES LANDSBANK

Jernbanegade 7, 6400 Sønderborg.
Tlf. 74 42 88 77

Transportabel elektronisk skrivemaskine

Kr. **995.-**
incl. moms

carl c. biehl - 74 65 10 16

FORORD

På forbundets vegne vil jeg gerne lykønske Sønderborg Frimærkeklub med deres udstilling ALSSUND '92, der som bekendt afholdes i forbindelse med klubbens 50 års jubilæum.

Der er tradition for, at netop det tidlige forår markerer et højdepunkt for samlere, idet den sidste slutspurt før sommerferien sættes ind, og da er det inspirerende at kunne gå ud og se nogle spændende og alsidige eksponater. Man får måske også muligheden for at skaffe de sidste nyerhvervelser til sin egen samling, og under alle omstændigheder er man ved at møde op med til at give dansk filateli og klubben den opbakning, som er nødvendig i al forningsarbejde.

På Danmarks Filatelist Forbund's vegne ønsker jeg udstillingen ALSSUND '92 held og lykke.

Knud Mohr
formand, Danmarks Filatelist Forbund

**Vi gratulerer
Sønderborg Frimærkeklub
med 50 års jubilæet**

DEN DANSKE BANK

Du behøver ikke at stå i kø for at læse den . . .

... bestil et abonnement.

Flensborg Avis

Wittenberger Weg 19, 2390 Flensburg
Telefon 04 61 / 5 80 50. Vi har også telefax: 04 61 / 5 90 90

Avisen med de mange gode sider — læs den hver dag

VELKOMMEN TIL ALSSUND '92

Med denne udstilling markerer Sønderborg Frimærkeklub sit 50 års jubilæum.

Når det har været muligt at gennemføre en så stor udstilling skyldes det naturligvis først og fremmest de samlere, der stiller deres samlinger til rådighed. Der ligger adskillige timers arbejde bag hver samling.

Men uden handlerstandene ville udstillingen ikke være komplet, og vi er taknemmelige for, at de også vil deltage.

Også tak for støtten fra annoncørerne og alle, der har betænkt udstillingen med gaver til tombola og præmier til udstillere - og til forfatterne af artiklerne i udstillingskataloget, som vi heller ikke kan undvære.

Adskillige af foreningens medlemmer har lagt et stort stykke arbejde bag udstillingen, og vi håber, at den vil blive godt modtaget, og at alt forløber tilfredsstillende for alle.

Endnu en gang VELKOMMEN!

Laurits N. Jensen
formand, Sønderborg Frimærkeklub

Naturgas Syd

Distriktscenter Sønderborg
Fynsgade 16
Telefon 74 43 40 90

Hovedafd.
Søndergade 50
6600 Vejen
Telefon 75 36 36 88

BARSDØE

Barsøe Lædervarer
Perlegade 61
6400 Sønderborg
Telefon 74 43 03 73

Hans Hansen & Co A/S

**DIN
TØJMAND**

PÅ GÅGADEN · 6400 SØNDERBORG · TLF. 74 42 27 72 · DAMETØJ · HERRETØJ · MODETØJ · BØRNETØJ

PROGRAM

Lørdag den 4. april 1992:

- 10.00 udstillingen åbner
13.00 møde for DVI-samlere
17.00 udstillingen lukker

Søndag den 5. april 1992:

- 10.00 udstillingen åbner
13.00 møde i Danzig-gruppen
16.00 præmieoverrækkelse
17.00 udstillingen lukker

SØNDERBORG FRIMÆRKEKLUB

Klubben, der har godt 100 medlemmer, holder møde 1. og 3. tirsdag i hver måned i sæsonen september-april i grupperum 8 på Sønderborg Bibliotek, Kongevej 28, Sønderborg. Møderne starter kl. 19.30.

Indmeldelse kan ske til bestyrelsen:

Formand: Laurits N. Jensen, Rosenvej 51, Ullerup, 6400 Sønderborg (tlf. 74 46 14 91)

Næstformand: Poul Erik Tølbøl, Æblehegnet 48, 6440 Augustenborg (tlf. 74 47 16 55)

Kasserer: Herluf Chr. Jensen, Gl. Færgevej 14 A, 1, 6300 Gråsten (tlf. 74 65 31 24)

Sekretær: Paul B. Jepsen, St. St. Blichersvej 7, 6400 Sønderborg (tlf. 74 42 77 25)

Bestyrelsesmedlem og juniorleder: Svend C. Bork, Grundtvigs Allé 126, 6400 Sønderborg (tlf. 74 42 40 99)

Vi sikrer det du er glad for.

BALTICA

Rådhusørvet 7
6400 Sønderborg
74 42 22 48

Kend dit brød på smagen

- ingen er friskere

Industrivej 7 · 6392 Bolderslev · Tlf. 74 64 62 30

Alle veje fører til Guderup i centrum

- først med det nye...

Søndergade 4
Guderup
6430 Nordborg

...ind til Nebeling...
indkøbsstedet for
DAMETØJ

PARKERING
LIGE FOR
ØØREN

WOHLBENBERG

Perlegade 10, Sønderborg
74 42 17 08

Sønderjyllands største og mest
eksklusive vinhandel

Profa Farver

H.C. Jacobsen A/S · Jernbanegade 8 · 6400 Sønderborg

MILITÆRE FELTPOSTSTEMPLER I SØNDERBORG 1914-18

I Sønderborg fandtes ved første verdenskrigs begyndelse 2 vigtige militære anlæg: Infanterikasernen og marinestationen, der blev taget i brug 1907.

Sønderborg blev garnisonsby for "Ersatz Batl. Landw. Inf. Regt. 85". Garnisonskommandant var major von Wulfen, en høj, ældre herre, som var meget streng, og som for den mindste forseelse straffede med arrest. Særlig slemt var det, når soldaterne ikke hilste korrekt - 6 skridt forinden og 3 skridt bagefter. Han talte altid skridtene, og passede det ikke, gav det arrest; følgen blev, at gaden altid var ren for soldater, når majoren var i farvandet!

Sønderborg. Marine Station. Sct. Hs. 'e e

Marinestationen i Sønderborg. Postkort fra 1917

I Sønderborg udgjorde det samlede antal soldater i fredstid ca. 2.000 mand, hvilket vil sige en fjerdedel af

byens befolkning. Også efter krigens udbrud forblev kaserne i brug til dens oprindelige formål. Nordslesvig var jo grænseområde, og et angreb fra Danmark kunne ikke udelukkes, skønt Danmark havde erklæret sig neutral.

Landwehr og Landsturm-regimenter overtog derfor grænsebevogtningen, og dette satte sit præg på den nordlige del af landsdelen.

Sønderborg set fra Sundeved-siden med et militærregiment med bereden officer i forgrunden. Postkort fra 1915

Under krigen var der stationeret en del militære styrker i Sønderjylland. Efter gældende regler kunne de sende deres breve (indtil 50 gram) og brevkort portofrit, blot de var påtegnet "Feltpost". Det vides ikke, om der eksisterede nogen central feltpost-censur i området.

Ifølge de tyske bestemmelser for post- og telegraf-censur fra 1917 var feltpostforsendelser fra hæren til Tyskland og omvendt principielt fritaget for censur - også hvis tropperne befandt sig uden for tysk område. De militære myndigheder var dog berettigede til at udføre censur

over for feltpostforsendelser, ligesom der ved visse hær-afdelinger fandt en særlig kontrol af feltposten sted.

Feltpostforsendelser til de neutrale lande og til tyske fanger i vestmagternes lejre skulle derimod behandles som udlandspost, d. v. s. at den i alle tilfælde skulle kontrolleres. Feltposten til Danmark var portofri og blev censuret af "Postüberwachungsstelle Hamburg" og do. i Flensburg. I områder, men ikke alle, fandt der en indenrigsk postkontrol sted, og f. eks. i Sønderjylland blev feltposten undersøgt fra september 1916.

Postkortet på side 14 bærer på bagsiden et "Soldaten-brief"-stempel (lb. nr. 16) samt poststempel "Sønderburg 11.6.15"

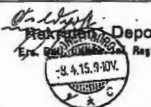
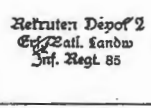
Fra Sønderborg kendes militære censurerede feltpostbreve fra senest december 1916 og desuden feltpostbreve, der er censureret ved den almindelige indenrigscensur. Man må gå ud fra, at censur af feltpostbreve i Sønderjylland har været almindelig fra senest september 1916.

Det vides ikke, hvor mange feltpoststempler, der kendes fra Sønderborg, og kun tilgang af nyt materiale kan klarlægge de forskellige stemplers anvendelse. Interesserede samlere opfordres derfor til at meddele om nye opdagelser eller forbedring af datoer m. v. på det kendte materiale.

Thomas Moshage

Lb.nr	Type.	Nål.	Tidl.	Sen.	Rem.
Militære censurerede feltpoststempler i Senderborg.					
1.	Oval.	55,5 x 31,0 mm.	08.08.17(Mos)	11.08.17(NG)	Blå.
			Geprüft!		
			Sonderburg den.....191	Håndskriftlig dato i stemp.	
			Rekr. Dep. Batl. Ldv.		
			Jnf. Reg. 85.		
		Håndskriftlig censor signatur i stemplet.			
Militære censurerede feltpoststempler i Senderborg.					
2.	Oval.	55,5 x 30,0 mm.	18.09.17(RG)	22.10.17(Mos)	Blå.
			Geprüft!		
			Sonderburg den.....191	Håndskriftlig dato i stemp.	
			1. Komp. Ers. Batl. Ldv.		
			Jnf. Reg. 85.		
		Håndskriftlig censor signatur i stemplet.			
Militære censurerede feltpoststempler i Senderborg.					
3.	Oval.	55,5 x 30,0 mm.	30.06.17(Mos)	10.09.17(NG)	Blå.
			Geprüft!		
			Sonderburg den.....191	Håndskriftlig dato i stemp.	
			2. Komp. Ers. Batl. Ldv.		
			Jnf. Reg. 85.		
		Håndskriftlig censor signatur i stemplet.			
Militære censurerede feltpoststempler i Senderborg.					
4.	Ram.	50,0 x 20,0 mm	20.12.16(RG)		
			Geprüft!		
			Sonderburg den.....191	Håndskriftlig dato i stemp.	
			4. Komp. Ers. Batl. Ldv.	Regt. 85.	
RAM Iib.					

Lb.nr	Type.	Mål.	Tidl.	Sen.	Ben.
Militære censurerede feltpoststempler i Sønderborg.					
5.	3-Lin.	65,0 x 16,0 mm.	09.12.16(RG)	12.12.16(NG)	Red.
			Sønderborg,.....191.		
			Rekruten-Depot.		
			Ers.Batl.Landv.Inf.Regt 85.		
Håndskriftlig påtegnet Geprüft og dato i stemplet.					
Militære censurerede feltpoststempler i Sønderborg.					
6.	1-Lin.	78,0 x 3,0 mm.	09.12.16Mos	24.12.16(RG)	Blå.
			Geprüft! Sønderborg,		
			(Er set sammen med nr9)		
Håndskriftlig censor signatur i stemplet.					
Militære censurerede feltpoststempler i Sønderborg.					
7.	5-Lin	58,0 x 25,0 mm.	29.03.17(RG)		Farve?
			Geprüft.		
			Sønderborg.		
			Ersatz-Bataillon		
			Landwehr-Infanterie-Regiment -kompagni.		
			Regiment d5		
Håndskriftlig påtegnet Geprüft og dato i stemplet.					
Militære censurerede feltpoststempler i Sønderborg.					
8.	4-Lin	51,0 x 26,5 mm.		06.02.17(GB)	Blå.
			Geprüft.		
			Sønderborg,.....191.		
			3Komp.Inf.Batl.		
			Regt. nr. 85.		
Håndskriftlig dato i stemp.					

Lb.nr.	Type.	Mål.	Tidl.	Sen.	Bem.
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
9.	2-Lin.	52,0 x 10,0 mm.	08.04.15(Mos)		Red.
			Rekruten-Depot.		
	Ers-Batl.Landw.Inf.Regt. 85.				
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
10.	3-Lin.	44,0 x 17,0 mm.	23.04.15(Mos)		Red.
			Rekruten-Depot 2.		
	Ers-Batl.Landw.				
	Inf.Regt.85.				
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
11.	Bro.	2 rings stp. 33/31 mm.	02.08.15(Mos)		Violet.
			Kgl. Pl. Ers. Batl.		
	Briefstempel.				
	Landw. Inf. Regt. 85.				
		Toring m. bro.			
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
12.	1-Lin.	66,0 x 3,3 mm.	15.03.17(Mos)		Violet.
			Sønderburg,191		Håndskriftlig dato i stemp.
	Sønderburg, 15.3.17				
		(Er set sammen med nr9)			

Lb.nr	Type.	Mål.	Tidl.	Sen.	Bem.
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
13.	RAM X.	55,0 x 15,5 mm.	03.06.16(Mos)	23.09.16(Mos)	Blå og violet
			Soldatenbrief.		
			Ers. Batl. Landv. Inf. Regt. No. 85.		
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
14.	3-Lin	37,0 x 16,0 mm.		21.12.17(Mos)	Violet.
			1. Kompagni.		
			Ers. Batl. 2 ?		
			Inf. Regt. No. 85.		
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
15.	RAM X.	48,5 x 21,0 mm.		08.10.16(RG)	Violet.
			S. B.		
			E. Batl. No. 85. 1. K.		
		Set med U.K. Apenrade lbr.nr.4 type 2A.			
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
16.	RAM X.	52,5 x 14,0 mm.	11.06.15(Mos)	03.08.15(Mos)	Violet.
			Soldatenbrief.		
			Ers. Batl. Landv. Inf. Regt. No. 85.		

Lb.nr	Type	Mål.	Tidl.	Sen.	Bem.
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
17.	2. rings	Diam. 33,5/31,5 mm.	10.12.14(Mos)	03.10.18(Mos)	Violet.
			Königliches		
			Garnisonlazarett.		
			Sønderburg		
			Brief-Stampel.		
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
18.	Bro.	Diam. 32,5 mm.	04.08.16Mos	09.12.16Mos	Blå og violet
			Kaiserliche-Marine.		
			Brief-Stampel		
			Marine-Lazarett. Sønderburg.		
	Enring m. bro.				
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
19.	Bro.	Diam. 33,5 mm.	04.04.16Mos		Blå.
			Kaiserliche-Marine.		
			Briefstempel.		
			der		
			Schiffs-Artillerie-		Schule.
	Enring m. bro.				
Militære feltpoststempler i Sønderborg.					
20.	2-Lin	26,6 x 11,0 mm.	10.05.15Mos		Violet.
		Detachment Sønderburg	Detachment		?
			Sønderburg.		?
			Oplysninger søges.		

Sønderjyllands største varehus

Grundtvigs Allé 195 . 6400 Sønderborg

Tlf. 74 42 22 00

Du ser det bedst hos os

synoptik

Vi modtager Dankort, Eurocard, Diners, Magasin Finax og de fleste lokale kontokort.

Perlegade 10, Sønderborg. Tlf. 74 42 89 77. Chefoptiker Allan Kjelsmark.

**Er din bank blevet
for stor til dig,
så har vi en størrelse
der passer**

De lokale virksomheder er bedst tjent med den lokale bank.

Hos os skal du ikke stå med hatten i hånden, og der er ikke langt til hovedet, når du har brug for en rask beslutning.

Skift til

Kredilbanken

- den lokale bank

Banken hvor det er billigere at låne og mere lønsomt at spare.

Brugsen

FOR ALS OG SUNDEVED

Kvikly

SØNDERBORG

Axel Helmer's

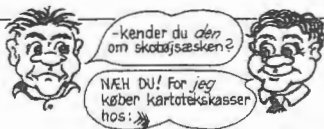
UDSTYR-GLAS-PORCELÆN

PERLEGADE 34-6400 SØNDERBORG-TLF. 42 37 77

Detlefs grillstegning

v/Claus Jepsen

Vandmøllevej 7, Elstrupskov
Tlf. 74 45 87 86

T I L B E H Ø R .

Meget bredt sortiment i alle mærkevarer.
Hvad vi ikke har, på lager skaffes hurtigt,
bl.a. frimærker og kilovarer,
hvor **kvaliteten** er i
højsædet.

KØBENHAVNERPROVISORIERNE FRA DANSK VESTINDIEN - EN "GLEMT" UDGAVE

For samlere af Dansk Vestindien har lokalprovisorierne 2/3 cents og 8/10 cents (AFA nr. 18 og 19), der blev udsendt den 2. januar 1902, altid været overordentlig tillokkende som samlerobjekter. Ud over isolerede rammer, rammefejl, rammematricefejl, ovalfejl og ovalmatricefejl, som alle er knyttet til grundmærkerne, findes et righoldigt udvalg af overtryksfejl, som yderligere forekommer i forskellige positioner i arket på grund af udsendelsen af et nyt oplag i marts 1902, efter at overtryksklicheerne delvis var blevet adskilt efter januaroplaget. Flere specialister, bl. a. Torben Geill og Peter Jørgensen, har skrevet artikler om lokalprovisorierne.

Den filatelistiske litteratur indeholder stort set intet om Københavnerprovisorierne (AFA nr. 20 og 21). G. A. Hagemann skriver i bind 4 af "Danmark og Dansk Vestindiens Frimærker", at overtrykket var meget regelmæssigt og frit for fejl fraset et lille brud på n i Cents på 2/3 cents mærkerne. Som det vil fremgå af det følgende, er overtrykket mere interessant, end G. A. Hagemann mente.

DET POSTHISTORISKE ASPEKT

I et brev fra "Gouvernementet for De Dansk Vestindiske Øer" til Finansministeriet i København, dateret den 8. april 1902, gennemgås forholdene omkring frimærkeforsyningen siden den 2. januar samme år, da nye takster blev indført: 1 cent for lokale brevkort, 2 cents for lokalbreve og brevkort til udlandet og 8 cents for breve til udlandet. Også forsyningen af portomærker, som blev indført samme dato, omtales.

I brevet nævnes, at rygterne om afståelse af øerne havde bevirket, at samlere og handlende havde kastet sig over portomærker og postmærker, således at beholdningerne var så godt som udtømte. Endvidere: "Saafremt Beholdning haves af 10 Cts. og 3 Cts. Frimærker, vil det mulig være rettest strax at lade dem omstemple henholdsvis til 8

Cts. og 2 Cts. Frimærker og derefter at udsende dem her-
til, hvor der meget snart vil blive Brug for dem".

Brevet blev ekspederet i Finansministeriet den 1. maj,
og samme dag trak Kolonialkontoret 350 ark af de 500 ark
3 cents frimærker, der fandtes, samt 1.100 ark af de 1.250
ark 10 cents frimærker ud af depotet og sendte dem til
Thieles trykkeri til omstempling til 2 cents og 8 cents.

John Sig. Rasmussen
St. Thomas

Lokalbrev med 2/3 cents Københavnerovertryk

Den 30. juni kan trykkeriet præsentere en regning
for trykningen: 40 kr. + 10 kr. for en zinkkasse og en
trækasse til forsendelsen, men allerede den 20. maj af-
sendtes 325 ark 2/3 cents og 1.075 ark 8/10 cents frimær-
ker over Korsør og Kiel til Hamburg og videre med HAPAG
til St. Thomas. 25 ark af hver blev sendt til Verdenspost-
foreningen i Bern. Det er interessant, at samtlige 350
henholdsvis 1.100 ark var "gode" ark. Der var altså ingen
makulatur.

På De vestindiske Øer ses herefter endnu et eksem-
pel på, at St. Thomas med St. Jan på den ene og St. Croix
på den anden side administrerede hver deres frimærkebe-
holdninger: St. Croix modtog i marts 1901 en efter forhold-

dene ret stor mængde 1 cent og 4 cents frimærker, nemlig 700 ark og 400 ark. Man manglede derfor ikke så stærkt 2 cents og 8 cents frimærker, og alle de nye "København"-provisorier forblev derfor foreløbig på St. Thomas.

Den 2. juli 1902 begyndte salget. Blandt samlere og handlende var det blevet kendt, at oplaget af 2/3 cents kun var på 325 ark, og allerede den 7. juli var mærket udsolgt. Som det kan ses af katalogprisen, er de fleste af disse mærker bevaret op til i dag, enten ustempelt eller efterstempelt - specielt med "pæne" hjørnestempler, hvorved stemplets årstal ikke er synligt; enkelte fireblokke med det anvendte stempel afslører dog, at dets datering er i slutningen af 1905, hvor nye frimærker var udkommet.

Breve derimod er uhyre sjældne. Der findes nogle blandingsfrankeringer til samlere og handlende i USA i anledning af, at der nu var kommet nye frimærker, men af 2 cents lokalbreve og brevkort til udlandet findes kun meget få. Også stemplede enkeltmærker med årstallet 1902 er fåtallige, men kan findes med lidt held. Ingen ark blev oversendt til St. Jans postkontor.

Spekulationsprægede opkøb af 8/10 cents frimærkerne begrænsedes dels af det store oplag og dels af det høje pålydende, og mærket var til salg på St. Thomas indtil årsskiftet 1904-05, hvorefter det blev afløst af 8 cents våbentype, som allerede var taget i brug på St. Croix den 5. juni 1903. På St. Thomas modtog man også i juni 1903 en portion 8 cents våbentype, men da der stadig lå ca. 500 ark 8/10 cents i depot, ønskede man at bruge disse først. Den 8. september oversendtes 200 ark til St. Croix; formentlig gik det for langsomt på St. Thomas, og i hvert fald samlere og handlende var mest interesseret i de nye våbentype-frimærker. Det fugtige klima har nok været en medvirkende årsag til, at man ønskede at sætte skub i salget af de "gamle" 8 cents frimærker. Resultatet blev, at der fra september-oktober 1903 og frem til årsskiftet 1904-05 kun solgtes 8/10 cents frimærker på posthusene. Da centsmærker blev afløst af mærker med den nye møntfod, bit, den 15. juli 1905, efterlader det kun meget små salgsperioder for 8 cents våbentype. Hele forsendelser med dette mærke er temmelig sjældne og stærkt undervurderede i katalogerne.

45

Anbefalet

Anbefalet

H. Bergmester O. Andersen
J. Løjning
Dansvar

Anbefalet brev med bl. a. 8/10 cents Københavnerovertryk. Korrekt frankeret, men stemplet i Christiansted, St. Croix. Bør det findes i en samling?

St. Jans postkontor modtog, så vidt det kan ses af postregnskaberne, 2 ark af 8/10 cents mærkerne. Alle centsmærker blev den 15. juli 1905 afløst af frimærker med den nye møntfod bit, men forblev frankeringsgyldige indtil den 30. september 1917. Breve adresseret til filatelisten Otto Kioldrup med 2 cents provisoriefrimærker, men stemplet i 1915, som af og til udbydes til salg, er således formelt korrekte.

OM OVERTRYKKET

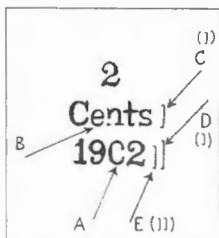
Meget tyder på, at 10 cents mærket blev omstemplet først på Thieles trykkeri i København, herom senere. De første ark 8/10 cents var i enhver henseende uden fejl i overtrykket. Sådanne ark er bevaret. Men i løbet af trykningen opstår der nogle overtryksfejl, som tilsyneladende ikke bliver rettet, da trykpladens værdital "8" udskiftes med værditalet "2" til overtrykning af 3 cents mærkerne og heller ikke siden.

Følgende overtryksfejl er konstateret:

A: Position 16, defekt 0 i 1902. Er kun konstateret i en del af 2/3 cents oplaget.

B: Position 72, defekt n i Cents. Er konstateret i en lille del af 8/10 cents oplaget (ikke kendt af Hagemann), samt tilsyneladende hele 2/3 cents oplaget.

C, D og E: Positionerne 27, 37 og 47, spieser (fremstående mellemrumsmateriale). D er konstateret i en del af 8/10 cents oplaget. C, D og E synes at forekomme i hele 2/3 cents oplaget.

Overtryksfejl på københavnerprovisorierne

Endelig findes 8/10 cents med stærkt forskudt overtryk. Når det tidligere er nævnt, at alle ark var "gode", skal det således tages med forbehold. Et "skævt" ark er åbenbart smuttet gennem kontrollen til glæde for samlere. Det kan ikke udelukkes, at endnu nogle fejl er opstået til allersidst ved trykningen af 2/3 cents mærkerne.

Såfremt man ville hævde, at 2/3 cents mærkerne blev trykt først, skulle ovennævne fejl allerede have været til stede ved starten og derefter være udbedret gradvis under en række stop i trykningsprocessen. Det virker lidet sandsynligt.

LIDT OM KØBENHAVNEROVERTRYK PÅ HELSAGSKORT

Også helsagskort med pålydende 1 cent til lokalt brug og de tilsvarende dobbeltkort med betalt svar, som blev fremstillet provisorisk, var genstand for store opkøb.

Allerede i et brev fra Guvernementet til Finansministeriet i København af 10. marts 1902, altså kun 8 dage efter starten, anmodes om, at ministeriets beholdning af 3 cents brevkort omstemples til 1 cent. Alle 7.200 enkeltkort blev inddraget og omstemplet. 25 gik til makulatur, 150 sendtes til Bern, og 7.025 sendtes til Vestindien. Af 1.000 dobbeltkort gik også 25 til makulatur, 150 til Bern og 825 til Vestindien.

De 7.025 enkeltkort fordeltes på de tre øer og var til salg fra 5. april til engang i juli måned. De 825 dobbeltkort solgtes kun på St. Thomas i tiden 21. til 29. april. De er formodentlig købt af samlere, da der tilsyneladende ikke findes "naturligt" anvendte dobbeltkort. I USA foregår en løbende registrering af alle dansk vestindiske forsendelser, og her kender man ingen eksempler på anvendelse af dobbeltkortet ud over nogle få filatelistiske. Bl. a. har to menige soldater, formentlig på foranledning af filatelisten premierløjtnant C. van Deurs, sendt dobbeltkort til hinanden hvor de spørger hinanden, om de har det godt!

Overtrykket på dobbeltkortene er tilsyneladende helt uden varianter.

Torben Hilberg

SYDBANK

Sønderjylland

ARNOLD BUSCK

Clausen Bøger

Perlegade 8
6400 Sønderborg
Telefon 74 42 38 00

Mine farvebilleder laves hos:

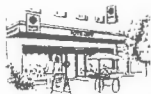

FOTO NYT

v. Nancy Skovlej

Perlegade 22 - 6400 Sønderborg - Tlf. 74 42 66 65

Carsten's Legetøj

- gode ideer til spændende hjem.

inspiration

Lorenz Andersen

Sønderborg 74 42 35 57 · Nordborg 74 45 16 58

Frimærker, album, kataloger -
og andet tilbehør haves eller skaffes.

**GÅGADENS
BOGLADE**
6400 SØNDERBORG
TELEFON 74 42 13 31

Velkommen på idé-kig!

Frühau

ROTE STR. 22-24, D-2390 FLENSBURG

SALG

af alt tilbehør til samlerområderne

POSTKORT FRIMÆRKER
MØNTER TELEFONKORT

Vor **SERVICE** og **KUNDETJENESTE**
tilbyder et kæmpeudvalg
af indstiksbøger

fortryksalbums

kataloger

pincetter

kilovarer

og frimærker

Forsikring, Liv og Pension

Få en aftale med Topdanmark

Topdanmark medforsikrer
frimærkesamlinger

Regionskontoret
Rådhusgade 7, tlf. 74 31 54 54

Topdanmark

Danica

Sønderborg Kundecenter
Kongevej 73, 6400 Sønderborg
Telefon 74 42 43 11

Als Byggecenter.

Nymølle 8, Guderup, 6430 Nordborg
Tlf.: 74 45 85 90

Byggekrum Guderup

ALT TIL BYGGERIET
TØMMER OG BYGNINGSARTIKLER

Specialitet: Altid det sidste nye i
vægfliser og klinker
som kan ses i vor nye udstilling.

STORT UDVALG I FRIMÆRKETILBEHØR

Sønderborg Boghandel

Perlegade 15
6400 Sønderborg
Telefon 74 42 18 20

Lidt om

UDSTILLINGSJURYEN PÅ ALSSUND '92

Samlingerne på frimærkeudstillingen ALSSUND '92 bedømmes af 5 jurymedlemmer, der alle er udpeget af Danmarks Filatelist Forbund, nemlig:

Søren Juhl Hansen

Peder Bloch-Poulsen

SØREN JUHL HANSEN

Bopæl i Ågerup nær Roskilde. Marketingschef hos Junckers Industrier A/S. Samleområde: Kartografi/landkort samt Letland. Medlem af dommerkollegiet siden 1980, og national dommer i 1985. Medlem af juryen ved flere lokale og nationale udstillinger. Bedømmer primært tematiske eksponater og eksponater i ungdomsklassen, der ud over traditionelle eksponater. Har udstillet siden 1970, internationalt i 1986 og 1989.

PEDER BLOCH-POULSEN

Bopæl i Ålborg. Officer ved Forsvaret. Samleområde: Danmark 1854-57 udgaven. Medlem af dommerkollegiet siden 1983 og nordisk dommer siden 1986. Medlem af juryen ved flere lokale og nationale udstillinger. Bedømmer primært traditionelle og posthistoriske eksponater. Har udstillet siden 1970, internationalt i 1987 og 1992.

Erik Hvidberg Hansen

Toke Nørby

Torkild Søgaard

ERIK HVIDBERG HANSEN

Bopæl i Espergårde. Kontorchef i DSB. Samleområde: Dansk Vestindien samt dansk og sønderjysk krigs- og militærpost. Medlem af dommerkollegiet siden 1976, international dommer siden 1981. Medlem af juryen ved flere nordiske og internationale udstillinger, senest ved Bulgaria '89 og Nordia '91. Bedømmer primært posthistorie og helsags-eksponater, der ud over traditionelle eksponater. Har udstillet siden 1956, internationalt i 1978 og 1983.

TOKE NØRBY

Bopæl i Skødstrup ved Århus. Ingeniør ved Fysiologisk Institut på Århus Universitet. Samleområde: Danske præfilbreve, 30-øres provisorierne 1955-56 samt dansk skibspost. Medlem af dommerkollegiet siden 1977, international dommer siden 1987. Medlem af juryen ved flere nationale og nordiske udstillinger, senest ved Nordia '91. Bedømmer primært posthistoriske og traditionelle eksponater. Har udstillet siden slutningen af 1960-erne, internationalt i 1976.

TORKILD SØGAARD

Bopæl i Nørager ved Hobro. Lærer i folkeskole. Samleområde: Alt maritimt. Medlem af dommerkollegiet siden 1991. Stadig under uddannelse som dommer. Bedømmer primært tematiske eksponater. Har udstillet siden 1986, nordisk i 1989 og 1991.

Ta' på sejltur

med

M/S "HANSA"

Vi sejler hver dag fra Sønderborg

Kl. 9.30 - 12.30 - 15.15 - 18.30

(sejltid 2 timer)

Om bord finder De også et velassorteret udvalg af de kendte mærker i parfume. Prøv en ny duft og se, hvad der sker?

ALT TIL VORE POPULÆRE SØPRISER!

Det betaler sig
at besøge skibets supermarked. Altid et
kæmpe udvalg i øl, rødvin, hvidvin, hedvin,
chokolade og tobak
- - - se efter vore tilbud - - -

VIKING Rederiet

Personenschiffahrt GmbH.

Nørrebro 1

6400 Sønderborg • Telefon 74 42 16 60

-- vi er stadig billigere --

FRIMÆRKEUDGIVELSER OG FRIMÆRKEANVENDELSE I VORT SYDLIGE GRÆNSELAND

Efter den danske postlov af 11. marts 1851 blæste de første frimærker over Kongeå-grænsen og blev taget i brug i vort sydlige grænseland. Det var 4 rigsbankskilling og 2 rigsbankskilling med dansk møntværdi. Visse tysksindede kredse i grænselandet besværede sig herover, og da en ny udgave af danske frimærker blev udsendt i 1854, var møntpåtegningen ændret til et enkelt S for "skilling", der i grænselandet også kunne stå for det tysksprogede "Schilling".

H. Hofjægermester Ahlefeldt
den første Rigsbankskilling og 2 Rigsbankskilling
med dansk møntværdi
afgivet den 18. 11. 1855
H. Hofjægermester Ahlefeldt
Kongensfjord / p. t. i Flensburg.

Et brev med skillingsudgaven 1854 er derfor sat som hovede over den første udredning. Det er annulleret med det danske nummerstempel 14 i Egernfælde, hvis enningsstempel bærer datoen 18.11.1855. Brevet er sendt til "Høj- og Velbåren / Hr. Hofjægermester Ahlefeldt / arveherre på Lindå og Kongensfjord / p. t. i Flensburg".

Ahlefeldt havde stærke bånd til Danmark og arvede godserne i 1840. Han var gift to gange, men efterlod sig kun en datter, der døde barnløs, og godserne gik ud af slægtens eje.

De første frimærker, der udkom i området, var to slesvig-holstenske, der udkom i 1850 - i slutningen af tre-

årskrigen 1848-50. De havde prægetryk og silkeetråde i papiret. Motivet var dobbeltørn og teksten S H POST. Værdierne var 1 og 2 Schilling.

HRZGL - POST - FRMK.

kvadratiske, 2 utakkede og 1 med stukken kant

15. maj 1864 udgav man i det holstenske og lauenborgske område tre kvadratiske frimærker, alle i samme værdi. I midten angives værdien 1 1/4 Schilling Crt. - altså Schilling Courant - og i bunden med mindre tal 1½ S.L.M. - Schilling Lauenborgsk Mønt. I sidefelterne stod HRZGL - FRMK - "Herzogliche Freimarke" (hertugeligt frimærke).

I lighed med de danske frimærker fra 1850-erne fik de posthorn i alle hjørnerne og POST i toppen. De to første var utakkede, det tredje med stukken kant. Det vises her, annulleret med det danske nummerstempel 170, kendt fra Kiel's banegård og det holstenske jernbanepostbureau.

HERZOGTH. SCHLESWIG

med stukken kant

Den østrigsk-preussiske regering for de slesvig-holstenske områder, der ved krigens begyndelse stod klar til at overtage de områder, som de preussiske og østrigske

hærenheder måtte besætte, var ikke sen til at udgive frimærker til brug i områderne syd for Kongeåen. Allerede 10. marts 1864 blev det første frimærke taget i brug. Mærkebilledet var totalt fri for politiske antydninger. Det bestod af et ovalt tekstbånd med indskriften HERZOGTH.-SCHLESWIG / SCHILLING og i midten værditallet 4. Og derudover ikke mere. Frimærket blev trykt i det preussiske statstrykkeri i Berlin.

De fire Schilling, som værdien lød på, var i den danske møntværdi for slesvigske Schilling, der svarede til den danske mønt 4 skilling, som jo også var anvendt før krigen på de dengang gyldige danske frimærker, fire rigsbankskilling og derefter fire skilling. Der skulle imidlertid ikke gå mere end en tre ugers tid, før mærket blev erstattet af et nyt - nu med værdien 1 1/4 Schilling, og dermed var portoen for et brev af første vægtklasse i overensstemmelse med den slesvig-holstenske møntværdi Schilling Courant, der equivalerede den danske 4 skilling.

Miseren kan forlede en til den tanke, at man i Berlin alligevel ikke har haft den fornødne viden, da man hastede med den første frimærkeudgivelse. Slet så hurtigt, som det gik med frimærkeudgivelsen, gik det ikke med stempelfornyelsen. Det vidner frimærket her om, idet det er annulleret med det danske nummerringstempel 16, der var tildelt Flensborgs postkontor.

Det første frimærke, 4 Schilling i rødviolet farve, var første omgang kun gjort gyldig i det slesvigske område. Fra 30. december 1864 til 31. oktober 1865 var det også gyldigt i Holsten, og i Lauenborg var det gyldigt 30. december 1864 til 31. december 1865. Det næste, 1 1/4 Schilling grøn, var gyldig i det slesvigske område fra 5. april 1864, og i det holstenske fra 30. december 1864 til 31. december 1865. Desuden - og til forskel fra det først udgivne - også fra 6. november 1866 til periodens udløb ved overgangen til brug af frimærker fra Norddeutscher Postbezirk den 1. januar 1870.

De mange postale mærkværdigheder i det slesvig-holstenske område mellem 1864 og 1870 har sin forklaring i det politiske spil. Østrig og Preussen var fælles om krigen og sejren. I den første periode indsatte man en fælles regering for området, men allerede i august 1864 fordelte

man krigsbyttet ved et møde i Badgastein i Østrig, således at Østrig overtog Holsten, medens Preussen fik Slesvig-området. Men 15. juni 1866 gik Preussen til angreb på Østrig, der blev nedkæmpet allerede 3. juli 1866. Den 26. juli sluttedes en foreløbig fred i Nicolsburg, og en endelig fredsaftaltning blev konfirmeret en månedstid senere i Prag med afgivelsen af Holsten til Preussen, hvorefter her-tugdømmet i januar 1867 blev indlemmet i Preussen.

Dermed opnåede Slesvig og Holsten den forening, man var gået i krig for i 1848, men nu under preussisk over-højhed. Ved Pragerfreden indførtes også den paragraf 5, der åbnede muligheden for en fremtidig afstemning i det slesvigske område, ved hvilken den slesvigske befolkning selv måtte afgøre, om man for fremtiden ville tilknyttes Danmark eller Preussen. Det blev den afstemning efter den første verdenskrig, der i 1920 skulle give anledning til den anden periode med særlige frimærker i det slesvigske område - de såkaldte Plebiscit-frimærker.

SCHLESWIG-HOLSTEIN

fælles frimærkeudgave i 5 værdier med stukken kant

Under den kommissariske regering, som Preussen og Østrig indsatte i det slesvig-holstenske område efter krig-
gen i 1864, udgav man en ny frimærkeserie, der fik gyl-
dighed i hele området. Til forskel fra den første udgave
fik den nye serie på fem frimærker indskriften
SCHLESWIG-HOLSTEIN i ovalbåndet i stedet for den før-
stes HERZOGTH. SCHLESWIG. Værdinormen var Schilling
Courant, men på værdierne 1 1/3 og 4 Schilling var vær-
dien omregnet til Silbergrroschen, henholdsvis 1 1/3 Schil-
ling til 1 Sbgr. og 4 Sch. til 3 Sbgr. Mærkerne udkom alle

fem i 1865 efter værdierne nedefra: 15. februar, 18. april, 14. august, 14. august og 8. september. Også disse frimærker tryktes i det preussiske statstrykkeri i Berlin.

Annuleringsstemplerne på de her viste frimærker dokumenterer gyldigheden i både Slesvig og Holsten, idet 1 1/4 Schilling-frimærket er annulleret i Haderslev, medens 1 1/3 Schilling-mærket er annulleret med et tilsvarende to-ringsstempel i den holstenske by Eutin.

Frimærkerne var gyldige i hertugdømmerne indtil 31. oktober 1865. Senere blev de igen gjort gyldige i Slesvig og Holsten fra 6. november 1866 til 31. december 1867.

I Lauenborg var de i første omgang kun gyldige til 31. oktober 1865, men i anden periode fra 29. oktober 1866 til 31. december 1866. Fra 20. august 1865 blev forvaltningen af Lauenborg overtaget af Preussen, og fra 1. januar 1866 var kun preussiske frimærker tilladt.

De to frimærker til højre herover er begge afstempede inden for gyldighedsperioderne. Det første 7. september 1867, det andet 29. august 1865.

HERZOGTH. SCHLESWIG

Da Preussen og Østrig i 1865 administrativt adskilte de to erobrede hovedområder, udgav Preussen en ny frimærkeserie i det slesvigske område. Mærkebilledet var fremdeles det samme og med landetitlen HERZOGTH. SCHLESWIG. Alle 5 værdier udkom 18. oktober 1865. 1 1/4 Sch. værdien, der gjaldt for et indenlandsk brev af 1. vægtklasse, udkom i flere oplag med varierende violette farver, og i en 2. trykperiode fra 19. juli 1867 i mere gråtonede farver: gråviolet, ren grå, gråoliven, grågrøn. Frimærkerne fik som sædvanlig stukken kant, og de blev trykt i det preussiske statstrykkeri i Berlin.

Frimærkerne var i en første periode kun gyldige i det slesvigske område, men fra 6. november 1866 (og indtil 31. december 1867) blev de også gjort gyldige i Holsten.

HERZOGTH. HOLSTEIN

Også Østrig udgav en frimærkeserie i sit overtagne område, Holsten, efter den administrative adskillelse fra Slesvig i 1865, og med det samme mærkebillede. De tre første med hvid indskrift på farvet bund, de følgende fire med farvet indskrift på lys baggrund. Alle 7 frimærker bærer indskriften HERZOGTH. HOLSTEIN. De første tre frimærker udkom 1. november 1865, det fjerde februar 1866, det femte 1. november 1865, det sjette 24. juli 1866 og det syvende 1. november 1865. Frimærkernes møntværdi var angivet i Schilling Courant, 1 1/3 og 4 Schilling med omregning til Silbergröschén angivet på mærkerne.

Frimærkerne var i første omgang - frem til 5. november 1866 - kun gyldige i det holstenske område. Fra 6. november 1866 til 31. december 1867 var de også gyldige i det slesvigske område. Når man derfor bliver stillet over for seriens næstsidsste frimærke, 2 Schilling-mærket med tekst på lysternet baggrund, uden at kende hele historien og ser det annulleret i Augustenborg, må man naturligvis stejle. Men forklaringen er altså givet her, og det kan

tilføjes, at man i høj grad møder denne udgave afstemplet i det slesvigske område på tjenestlige forsendelser.

NORDDEUTSCHER POSTBEZIRK

Forsendelsen herover er sendt fra Satrup i det slesvigske område til en dansk modtager. Frankering 1 + 2 + 2 eller i alt 5 Silbergroschen var korrekt frankering for et anbefalet brev af 2. vægtklasse. Det har påstemplet recommenteringsstempel, der var recommenteringsvignettens forløber. Brevet er påtegnet Franco svarende til "forudbetalt".

Hermed er så fortællingen om de slesvig-holstenske frimærker fra 1864 til 1867 bragt til afslutning. Den 1. januar 1870 overgik hele området til et nyoprettet postområde NORDDEUTSCHER POSTBEZIRK; et recommenteret brevstykke skal derfor afslutte denne lille udredning.

26. - 27. maj 1992

Mærk Dem disse datoer - vigtige for alle filatelister!

2. Thomas Høiland Frimærkeauktion på børsen i København

*26
27*

Minne af de gamle

København

Har De ikke allerede sikret Dem et eksemplar af kataloget, der udkommer medio april
bør De omgående returnere nedenstående talon

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr. _____ By: _____

Telefon: _____

Thomas Høiland Frimærkeauktioner A/S

Gl. Kongevej 80

1850 Frederiksberg C

Tel: 3131 2000 ell. 3122 1030

Fax: 3123 9331

DET DANSKE POSTVÆSENS UDSENDING I SØNDERJYLLAND

Det er i år 72 år siden, at Sønderjylland stemte sig tilbage til Danmark.

Som bekendt blev der i denne forbindelse udgivet 3 frimærkeserier:

1. Fællesudgaven i tysk mønt den 25. januar 1920.
2. Tjenestemærker, fællesudgave forsynet med overtryk C. I. S (Commission Internationale Slesvig).
3. Efter folkeafstemningen, hvor det nuværende Sønderjylland (1. zone) skulle vende tilbage til Danmark efter 56 års tysk styre, udkom der i dansk møntenhed 20. maj 1920 en serie med samme tegning, men forsynet med overtryk "1. ZONE".

I forbindelse med genforeningen blev overpostinspektør C. Mondrup så tidligt som 6. februar 1919 udpeget til at forestå organisationen af det danske postvæsen i Sønderjylland. Efter at man på afstemningsdagen den 10. februar 1920 kendte det definitive resultat af afstemningen, rejste de danske postmestre til Sønderjylland den 21. februar, og den 5. maj fulgte postkontrollørerne og assistenterne. Det danske personale påbegyndte deres egentlige arbejde den 20. maj. Genforeningsdagen var 9. juli.

"Ventetiden var lang" fortæller overpostinspektør Mondrup til "Aarbog for Det danske Postvæsen 1921". "For mit vedkommende fra 6. februar 1919 til 11. februar 1920, da jeg sammen med postinspektørerne Jacob Andersen og Knutzen rejste til Aabenraa.

Under forarbejderne, hvor jeg boede på Folkehjem i Aabenraa, havde vi god nytte og fik mange gode råd af H. P. Hanssen. Vi opdagede hurtigt, at han ikke alene var politiker, men også en god administrator og havde godt kendskab til alt dernede, også vigtige personer, og han

stillede alt til rådighed for os. Vi havde også glæde og udbytte af bekendtskab med mænd som landrådene Refshauge, Thomsen og grev Schack, landdagsmand Nis Nissen, Viby på Als, dr. Karberg, Sønderborg, Ernst Christensen, Asserballe, redaktør Hansen, "Hejmdal", og flere.

De tyske postembedsmænd var korrekte og tjenstvillige; da det blev dem klart, at overtagelsen skulle ske og var uundgåelig, hjalp de os på enhver måde. Den tyske overleveringskommissær, postmester Feistkorn, Flensburg, sagde den første dag, at de nationale modsætninger (tysk-dansk) ikke skulle være til hinder for samarbejdet mellem os to postmænd. Vi skulle bygge bro. Og det løfte holdt han. Det var en dygtig, elskværdig og sympatisk mand at have at gøre med".

KOMMISSÆRENS ARBEJDE

Kommissærens myndighed, ansvar og de ledende principper for hans virksomhed blev nærmere betegnet i en til ham af "Ministeriet for offentlige Arbejder" udfærdiget instruks, hvoraf der her kun skal gives det vigtigste:

Kommissæren skal drage omsorg for, efter at folkeafstemningerne har fundet sted, at de nødvendige forarbejder til overtagelsen fremmes mest muligt, og han er ansvarlig over for generaldirektøren for disse arbejders udførelse. Som rettesnor for hans virksomhed gælder det danske postvæsens anordninger og reglementer.

Kommissæren overdrages under ansvar over for generaldirektøren den samme myndighed, som denne udøver. Om alle afgørelser gives generaldirektoratet fornøden underretning.

Kommissæren skal træde i forhandling med administrative myndigheder af sideordnet natur og med det sønderjyske ministerium.

Kommissæren skal underordne sig Den internationale Kommissions bestemmelser, og han skal søge at fremme de forhandlinger med Den internationale Kommission, som bliver nødvendigt med hensyn til hans virksomhed. Der stilles ham 2 postinspektører samt det nødvendige kontorpersonale til rådighed.

Kommissærens udgifter godtgøres efter regning. Der stilles 2 automobiler til kommissærens rådighed.

Som det ses, var kommissæren udstyret med en næsten enevældig magt, der gav ham myndighed til efter stedligt skøn og personligt indtryk at kunne handle hurtigt.

Dagen efter afstemningen i 1. Zone, den 11. februar, holdt kommissæren sit indtog i Sønderjylland; straks efter at have overskredet den gamle grænse hilstes han ved Christiansfeld velkommen af den første æresport.

Om aftenen den 2. maj 1920, da Den internationale Kommission havde bestemt, at den danske besættelse af Sønderjylland skulle træde i kraft fra 5. maj, modtog kommissæren et ekspresbrev fra generaldirektoratet i København om at lade de danske postmestre, der samtidig ved kongelig resolution konstitueredes i de nye embeder, overtage postvæsenet fra den 5. maj og drive dette efter den hidtidige tyske ordning og med det tyske personale, bortset fra postmestrene. De danske assistenter var allerede blevet tilsagt at skulle møde ved deres tjenestesteder i løbet af den 5. maj.

Op Mondrup fortæller videre: "Om morgenen den 3. maj begav jeg mig til Flensburg for at forhandle med kommissionen og dennes postdirektør om enkelthederne. Jeg havde medbragt et foreløbigt udkast til instruktion for de danske postmestre om overtagelsen, og et ligelydende eksemplar fandtes i Aabenraa, så de fornødne rettelser kunne gives telefonisk fra Flensburg. Ligeledes beordredes samtlige postmestre til at henvende sig til Aabenraa for at være forberedte. Endelig afsendtes lastautomobiler til Kolding og Ribe for at hente postmateriel og fordele det til forskellige sønderjyske kontorer".

Overtagelsen måtte imidlertid udsættes, men der fandt dog foreløbige uforbindende forhandlinger sted med postdirektøren, hvorved bl. a. overleveringsdokumenter blev udarbejdet med både tysk og dansk tekst og i væsentlig lighed med de til brug i Polen allerede udarbejdede.

I de følgende dage gik der rygter om en hurtig arbejdsnedlæggelse fra det tyske postpersonales side. Gennem sine forbindelser med dansksindede tjenestemænd i tysk posttjeneste kom Mondrup således i besiddelse af et tjenestetelegram fra den tyske overpostdirektion i Kiel med følgende indhold:

"Dänische Regierung beabsigtigt, erste Zone am 5. Mai zu besetzen; da sie bereit ist, die gesamte Zivilverwaltung zu übernehmen, kommer Niederlegung der Amtsgeschäfte der deutschen Beamten in Frage - Zeitpunkt der Amtsniederlegung wird noch bekannt gegeben. Beamten (auch die bei den Postagenturen) deren Versetzung in Aussicht genommen, sofort verständigen. Ernst"

Den påtænkte arbejdsnedlæggelse kom dog ikke til udførelse.

Det danske Postvæsens Udsending

Hr. Axel Nielsen

Højbjergs Hotel

Haderslev

Dagen efter afstemningen i 1. zone sendte det danske postvæsen observatører for at overtage administrationen i området. De var gæster hos CIS-administrationen, og for at forebygge problemer var deres stilling "Det danske postvæsens udsending i Sønderjylland". Det oven for viste brev fra Danmark er sendt til senere postmester Axel Nielsen i Haderslev.

Søndag den 9. maj modtoges atter underretning fra generaldirektoratet om, at dansk valuta ventedes indført den 15. maj, og at postvæsenets overgang til Danmark samtidig kunne ventes.

Det viste sig dog, at der atter kom en lille udsættelse, idet kronemønten først blev indført fra 20. maj 1920.

Det danske Postvæsen
Udsending.

A. Nielsen

H. H. H.

Brev til Axel Nielsen, Haderslev, afsendt fra Apenrade (Aabenraa), hvor kommissær Mondrup havde hovedkvarter, 10. maj 1920. Brevet er frankeret med landsport 40 pfg. (gældende i perioden 6.-16. maj 1920)

Den 17. maj om formiddagen telefonerede Plebiscit-postdirektøren til Mondrup, at han nu var befuldmægtiget som tysk overleveringskommissær for postvæsen og forespurgte, om overleveringen kunne ske den 19. maj efter tjenestens slutning, således at driften, når kronemønten den 20. var indført, skete ved danske tjenestemænd. Dette forslag blev straks tiltrådt, og samme eftermiddag fandt der i Flensburg på postdirektørens kontor forhandlinger sted om en overenskomst vedrørende afleveringen. På grundlag af notitser fra denne forhandling blev der efter tilbagekomsten til Aabenraa udarbejdet en instruktion til postmestrene, hvilken udsendtes 18. maj.

Nogle dage senere blev den i detaljer udarbejdede overenskomst mellem den tyske og den danske kommissær underskrevet og afsendt til regeringerne til approbation. Den 18. maj var der af Den internationale Kommission og administrator V. Haarløv efter forhandling med Mondrup udsendt anordning om portotakster m. v. Ligeledes ud-

sendtes anordning om ophævelsen af den hidtil bestående valutacensur fra 1. zone.

Bagsiden af brevet fra 10. maj 1920 bærer et rødt stempel, der blev benyttet af postkommissær Mondrup, Aabenraa, fra 11. februar til 9. juli 1920, da 5. overpostinspektorat blev oprettet i Haderslev

Den 20. maj udsendtes første nummer af "Tjenstlige Meddelelser fra Det danske Postvæsens Kommissær i Sønderjylland", bl. a. indeholdende meddelelse om anciennitetsberegning for personalet og bemyndigelse til på grund af prisforskydning ved overgang til kronemønt at udbetale det overtagne personale, der i maj havde fået løn i mark, en særlig godtgørelse for den sidste trediedel af måneden.

GENFORENINGSDAGEN 9. JULI 1920

Genforeningsdagen blev i første omgang fastsat til 15. juni - Valdemarsdag - men af hensyn til Tysklands mulige delagtighed i indtægter og udgifter ved driften indtil Danmarks overtagelse af Sønderjylland, blev det besluttet at tilstræbe en regnskabsafslutning pr. 17. juni 1920.

I "Tjenstlige Meddelelser" nr. 16 blev de tyske posthusskilte, signeter, stempler m. v. beordret tilsendt "Stelle IV Kiel", medens de tyske postkasser blev tilstillet "Postamt Neumünster"; en postkasse fra den tyske tid findes dog på Sønderborg slot.

Omskiftningen af postkasser var ret besværlig, idet de tyske postkasser var af støbejern og til dels indmuret og fastgjort med bolte i muren. Efter nedtagelsen måtte der i mange tilfælde eftermures og pudses. Omkostningen blev således temmelig bekostelig og kunne ikke, hvor der var tale om mange kasser (der var i tyske byer ca. dobbelt så mange postkasser som i danske byer ca. tilsvarende størrelse) tilendebringes så hurtigt som planlagt.

I "Tjenstlige Meddelelser" nr. 20 af 7. juli 1920 fik kontorerne ordre til at ophøre med salget af Plebiscit-kronefrimærker ved tjenestens slutning den 8. og i stedet påbegynde salget af almindelige danske frimærker den 9. juli. Der blev i dette nummer ligeledes givet ordre til flagning den 9., 10. og 11. juli - genforeningsdagene.

Den 9. juli ophørte kommissærens virksomhed i forhold til posthusene, og det sidste nummer af "Tjenstlige Meddelelser" afsluttede Mondrup med en tak til personalet for det dygtige arbejde, der var udført i overgangstiden.

Af samtlige danske administrationsgrene var postvæsenet den, der først overtog sin virksomhed i de sønderjyske landsdele.

At overgangen kunne finde sted, uden at den medførte ulemper af nogen art for befolkningen, betragtede Mondrup som hovedformålet for sit virke både før og under overdragelsen: "Jeg stræbte efter, at det danske postvæsen den første dag, det trådte i virksomhed, ikke blot kunne glæde befolkningen ved sine smukke uniformer, postkasser og skilte, men også ved en postbesørgelse, der - trods alle overgangsvanskeligheder - var om muligt lidt bedre end den, det tyske postvæsen hidtil havde ydet".

Helge Nehm
Frederiksberg Allé 52 II
1820 Frederiksberg C

I Sønderborg kan man få
mad fra alverdens lande.
Nu kan man også få god,
gammeldags Kromad på:

SØNDERBORG

N°5
MODE

Jernbanegade 11, 6400 Sønderborg
Tlf. 74 42 68 01

**Glindvad
stoffer**

Jernbanegade 25
6400 Sønderborg

Danfoss

K

ønsker til lykke

og ~~~~~

for godt samarbejde.

HANI FRIMÆRKER & MØNTER

Smedegade 13 B
4200 Slagelse
Telefon: 53 53 23 23

Fliser, klinter, marmor
til bolig og bad

Kaj Funder-Nielsen
Sundsnæs 6a
6300 Gråsten
Tlf: 74 65 0316

MODEHUSET I 2 ETAGER

GÅGADEN - SONDERBORG
TLF. 74 42 11 33

MØD **GiroBank** OG **Post**

PÅ FRIMÆRKEUDSTILLINGEN ALLSUND 92

HOS GIROBANK KAN DE HØRE OM
HVORDAN DE KAN BLIVE

HOS POSTEN KAN DE KØBE
FRIMÆRKER TIL SAMLERBRUG

**FRI FOR KØEN
FRI FOR PORTOEN
FRI FOR LUKKETIDER
FRI FOR INDBLANDING**

DE KAN OGSÅ ÅBNE DERES GIROKONTO PÅ UDSILLINGEN

LIDT OM EUROPA OG DET VESTLIGE SYDSLAVIEN

Ved en frimærkeudstilling så tæt ved Danmarks grænse til Tyskland og det øvrige Central-Europa er det naturligt ikke alene at pege på, at frimærker og filateli både er et interessant og billigt samleområde, men også på, at frimærkerne og deres anvendelse er en del af historien om, hvorledes forholdene omkring en af de mest grundlæggende meddelelsesområder har udviklet sig.

Frimærkerne fortæller i sig selv både om den uensartede tekniske udvikling i forskellige lande ved den måde, frimærkerne er fremstillet på - og frimærkerne fortæller naturligvis samtidig også om de forskellige landes politiske, økonomiske og kulturelle forhold og udvikling gennem de valgte motiver, pålydende værdi og masser af andre ting.

Men poststemplerne på frimærkerne - og især på breve, postkort og andre postale ting - fortæller endvidere om, hvor frimærkerne har været anvendt, og det afspejler så igen de forskellige landes og postvæseners udstrækning. Og dermed afdækkes og dokumenteres samtidig dele af de forskellige landes eller områders historiske forhold.

FRIMÆRKER OG HISTORIE

Frimærker er egentlig bare kvitteringer for betaling af beløb til hel eller delvis dækning af udgifterne ved det arbejde, der udføres af statsdannelsernes postvæsen.

Men statsdannelser og samfundsopbygning er ikke uforanderlige - og selv ved mindre ændringer får det indflydelse på udgivelsen af frimærker.

Europas historie har alene i vort århundrede været præget af 3 store, omvæltende begivenhedsforløb, der alle har ført til store nationale og sociale ændringer, der afspejler sig både i frimærkeudgivelserne og i frimærkernes geografiske anvendelsesområder.

Før 1. verdenskrig (1914-18) var størstedelen af Central-Europa delt mellem de store kejserriger Tyskland, Rusland, Østrig-Ungarn og Det osmanske Rige (nu Tyrkiet). Tyskland strakte sig fra Kongeå-grænsen og områder i Belgien og Frankrig, gennem størstedelen af det nuværende Polen og et stykke ind i det nu genopståede Litauen

Hviderusland, Ukraine, Tjekkoslovakiet, Slovenien, Kroatien, Bosnien-Hercegovina o. s. v.

Fra sendt af: Julije Winter Gracianina Borna.

Østrig-ungarsk helsagspostkort med provisorisk overtryk for anvendelse af det selvstændige postvæsen i Bosnien-Hercegovina. Sendt anbefalet, sandsynligvis p. g. a. de fortsatte uroligheder i det meste af det vestlige Sydslavien og krigshandlinger mellem Slovenien og den nyoprettede statsdannelse, Republikken Tysk-Østrig - og opfrankeret med tidligere avisportomærker med og uden ny værdiangivelse, såvel takkede som utakket. Bosnien-Hercegovina nåede i den korte selvstændighedsperiode ikke at få fremstillet egne dagligmærker.

Mange grænser ændredes som følge af krigsafslutningen og de efterfølgende oprør, borgerkrige eller folkeafstemninger. En del af de nye stater fik dog kun en kort eksistens, medens andre eksisterede i mellemkrigsårene frem til 2. verdenskrig (1939-45), der på ny ændrede forholdene i Central-Europa.

Og forholdene før, under og efter disse storkrige afspejler sig selvfølgelig også på det postale område.

NUTIDENS EUROPA

I Øjeblikket er Europa inde i en ny stor omvæltningsperiode, hvor vi endnu kun har set begyndelsen.

På ny oplever vi, at statsdannelser og samfundsopbygninger går i opløsning, at nye statsdannelser opstår -

eller at samfundsforholdene ændres så væsentligt, at der reelt er tale om nye statsdannelser.

Formelt set kan man naturligvis godt tale om, at Tyskland som statsdannelse har eksisteret siden landets samling i 1871 - men historisk og postalt er det et ubrugeligt synspunkt, idet såvel landets grænser som landets opbygning og samfundsstruktur er ændret væsentligt gennem disse ca. 120 år - og på samme måde forholder det sig med langt de fleste andre statsdannelser i Central-Europa.

Sønderjylland er ikke en del af Tyskland, fordi Det tyske Kejserrige strakte sig hertil, og man i en periode måtte bruge tyske frimærker - og de nye statsdannelser, der opstår i disse år, er ikke bare f. eks. jugoslaviske, fordi de i en periode har tilhørt en statsdannelse, der benyttede statsnavnet Jugoslavien.

Vi befinder os i en brydningstid - og det må nødvendigvis også afspejle sig gennem de nye statsdannelsers udgivelse af frimærker.

NATIONALSTATER OG REGERINGER

Europa er et sammensurium af forskellige typer af statsdannelser, der strækker sig fra ganske små landområder, der har udgangspunkt i de små tidligere feudale fyrstedømmer som f. eks. Luxembourg, Liechtenstein og Monaco, små nationalstater som f. eks. Danmark (med lokalområderne eller kolonierne(?) Færøerne og Grønland), små multinationale stater som f. eks. Belgien(?) og Schweiz, større nationalstater med enorme kultur og udviklingsforskelle som f. eks. Italien (med nationale(?) modsætninger imellem de nordlige og sydlige områder), store statsdannelser som f. eks. Storbritannien (England, Skotland, Wales, Nordirland samt Kanaløerne), Forbundsrepublikken Tyskland (hvor tidligere statsdannelser har gjort krav på at ville omfatte alle historiske(?) eller tysktalende landområder) og regionale statsdannelser som f. eks. Jugoslavien.

Det tidligere Jugoslavien var nemlig også en forbundsrepublik - og statsnavnet Jugoslavien er ikke et landnavn som f. eks. Danmark, men et regionalnavn, der nærmest kan sammenlignes med den fællesnordiske betegnelse "Skandinavien".

Og det er denne region, der i øjeblikket er under opløsning i nationale eller fælleskulturelle områder.

REGIONEN SYDSLAVIEN

Statnavnet Jugoslavien betyder Sydslavien, idet forstavelsen "Jugo" er det serbo-kroatiske ord for "syd".

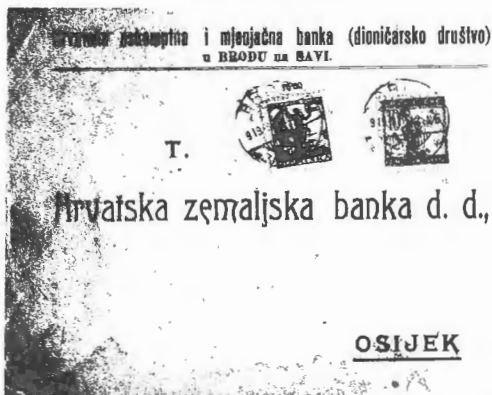
Østrig-ungarsk feltpost-korrespondancekort efteranvendt som almindeligt civilt postkort og sendt fra byen Celje i Slovenien, frankeret med frimærker fra valutareformudgaven med pålydende i para, der svarer til den samtidige serbiske valuta. Udgiven anvendtes i Slovenien, Kroatien (inkl. størstedelen af det tidligere Dalmatien), Bosnien-Hercegovina, Syd-Baranya og Vojvodina - og var således en fællesudgave for områderne uden for Serbien, Montenegro og Makedonien.

Statsdannelsen bestod af 6 delstater: Slovenien, Kroatien, Bosnien-Hercegovina, Montenegro, Makedonien og Serbien, hvor Serbien også omfattede de to mere eller mindre selvstyrende områder Vojvodina (med store nationale mindretal af ungarere, kroater og rumænere) og Kosovo (hvor albanerne udgør 80-90% af befolkningen).

Det er samtidig værd at bemærke, at alle disse delstatsnavne er ældgamle, historiske områdebetegnelser, der er baseret på den folkelige, lokale kultur.

De sydslaviske folkegrupper har boet i områderne siden de store folkevandringer i 400- og 500-årene efter vor

tidsregnings begyndelse, og en egentlig slovensk statsdannelse kendes allerede i perioden omkring år 600.

Brev sendt 12. september 1919 fra Brodu til Osijek i det østlige Kroatien. Brevet er dels frankeret med (tv) et frimærke fra Kroatiens første selvstændige dagligserie, der kun blev fremstillet i et enkelt oplag, og (th) et "slovensk" frimærke fra første oplag i bogtryk, der fra 1. juni 1919 var kurserende både i Slovenien og Kroatien, men også i Bosnien-Hercegovina, og senere også både i den sydlige del af Baranya og i Vojvodina (det nuværende autonome område i Serbien).

I løbet af 700-tallet bredte Karolingernes mægtige rige sig fra vest for med den katolske kirkes hjælp at genoprette Romerriget, og med det efterfølgende Tysk-romerske Rige kom Slovenien varigt under tysk-østrigsk herredømme, der med få korte afbrydelser kom til at vare helt frem til oktober-november 1918.

Kroatien eksisterede som statsdannelse indtil omkring år 1100, hvor landet erobrede af Ungarn, og Kroatien fik dermed et vist historiefællesskab med Ungarn, da store de-

le af landene erobrede af tyrkerne, og resten tilsluttede sig Habsburgerriget - og det var denne statsdannelses oprettelse af den militære grænsezone langs hele Det osmaniske Riges grænse fra Adriaterhavet og helt frem til det nuværende polsk-ukrainsk-rumænske grænseområde, der er årsag til eksistensen af serbiske folkeområder i Kroatien.

Slovenien og Kroatien har dermed været under romersk-katolsk kulturpåvirkning gennem mere end 1000 år, medens Serbien, Montenegro og Makedonien fik kulturpåvirkning først fra Byzans og senere også fra mere end 400 års osmansk fremmedherredømme.

Bosnien og Hercegovina (der betyder "fyrstedømmet") har også været beboet af sydslavere tilbage fra 600-tallet, og i dette bjergrige område stødte kulturkampen mellem den romersk-katolske og den serbisk-ortodokse kirke sammen samtidig med, at der her opstod en 3. kirkeretning, bogomilerne, en asketisk kristen trosretning, der stammede fra Lilleasien - men det var først i løbet af 1300-tallet, at Bosnien udviklede sig til en stærk middelalderstat.

I 1463 blev Bosniens sidste konge, Stefan Tomasevic, henrettet af tyrkerne, der besatte landet; Hercegovina holdt stand til 1483, og området omkring Jajce helt til 1528 - og delvis på grund af stadige forfølgelser gik store dele af bogomilerne over til islam.

DET VESTLIGE SYDSLAVIEN

De historiske forhold i Jugoslavien er således præget af, at der midt gennem regionen går en mere end 1000 år gammel kulturgrænse, der er langt mere markant end kulturforskellene imellem f. eks. Danmark og Sverige.

Men ikke nok med det: Vi skal helt frem til perioden 1945-54 inden Sloveniens og Kroatiens grænser mod vest fik den nuværende linieføring, der udelukkende blev fastlagt på grundlag af de daværende storpolitiske magtforhold.

Slovenien var frem til afslutningen af 1. verdenskrig splittet op imellem forskellige østrigske fyrstelige kronlande, og da statsdannelsen Slovenien opstod på ny i efteråret 1918, erobrede Italien omgående en del af de vestligste områder - en grænseføring, der accepteredes af det serbiske kongehus - og selv om grænserne ændredes efter 2.

verdenskrig er der stadig slovensk-nationale mindretalsproblemer både i Østrig og Italien.

642		603	4725
Kranichsfeld		TADRESSE	
JOSINA SPREMNIKA			
Nachnahme Porto		36 K	
Gattung — Vrsta		Inhalt — Vsebina	Wert — Vrednost
1		Zahoj hraca	— K —
An Za	Pohorne b.		Nachnahme Porto Gebühren Prang bier
in v	Strasse, Hausnummer Ulica, Baza, številka		K b
b. Lorchin		—	
Letzte Anschrift Zadnja krajina		b. Gottschee	
Die stark umrahmten Teile sind vom Absender auszufüllen Debele obrabljeni dele izpolni oddajatelj			
Gewicht Teža	Postleitvermerk Zaznamek pošne odpravne smeri		Summe Vredn.
1 kg	—		36 K b

Del af adressekort til pakke, sendt fra Kranichsfeld (sammenlign den tysk-østrigske forstavelse Kranichs med Krain, Krajina, Ukraine m. fl.) til Mitterdorf b. Gottschee internt i Slovenien 15. marts 1919. Til frankering er anvendt dels et frimærke fra det selvstændige Sloveniens første dagligserie, 1. oplag i stentryk, udgivet 3. januar 1919, der alene var fremstillet for anvendelse i Slovenien, og dels et mærke fra restoplaget af østrigske frimærker, idet Slovenien endnu ikke havde nået at fremstille frimærkerne i højværdier.

Jeg har udstillet dele af min samling om Sloveniens frimærker og posthistorie indtil ca. 1921 ved flere lejligheder - i DFF-regi allerede på den 3. nationale udstilling "Selandia 81" - og dele af historien herom er nærmere beskrevet i artiklen "Østrig og Sloveniens posthistorie" i udstillingskataloget for "Beltfly '86".

Kroatiens tilsvarende historie er dog lidt mere kompliceret, idet den nuværende statsdannelse indtil afslutningen af 1. verdenskrig var delt mellem Østrig og Ungarn.

Halvøen Istrien var en del af det østrigske kronland Küstenland, der foruden halvøen omfattede de fyrstlige grevskaber Görz og Gradisca samt byen Triest, medens dele af kystområdet langs Adriaterhavet, som Østrig i 1815 havde overtaget fra republikken Venecia, var omdannet til kronlandet, Kongeriget Dalmatien.

Den ungarske del bestod af det centrale Kroatien, der egentlig hed Kroatien-Slavonien, den tidligere militærgrænse langs Bosnien samt fyrstedømmet Syrmien, og ved fastlæggelsen af grænsen mellem Ungarn og Serbernes, Kroaternes og Slovenernes Kongerige tilfaldt den sydlige del af Baranye også Kroatien.

Istrien og en del af øerne i Adriaterhavet erobrede imidlertid af Italien, ligesom byen Zadar/Zara på fastlandskysten efter års stridigheder også tilfaldt Italien - og i 1924 indlemmedes også havnebyen Fiume (nu Rijeka) i Italien efter godt 4 år som formel fristat.

Først med Triest-aftalerne i 1954 fandt Kroatiens vestgrænse sin nuværende linieføring.

AFSLUTNING OG MORALE

Det at samle på frimærker behøver ikke at indskrænke sig til udelukkende at specialisere sig i frimærkernes forskellige trykoplæg, farvenuancer, papirkvaliteter, takninger o. s. v.

Der ligger meget historie begravet i at studere, hvor de forskellige udgaver af frimærker har været anvendt - og hvorfor!

På samme måde, som jeg synes, at et tysk frimærke afstemplet i Sønderborg også hører hjemme i en samling over, hvilke frimærker, der har været anvendt i Danmark - så er der også meget at hente i andre landes frimærker og poststempler!

Og så er det desuden en billig måde at samle på, der stiller større krav til viden og fantasi end en almindelig katalog-samling - og langt mindre krav til tegnebogens tykkelse, idet den historiske dokumentation lige så godt kan finde sted på billige som på dyre frimærker.

KVALITET

*fra tegner
J. Funder-Nielsen.
Alssundvej 51,
Sønderborg,
telefon:
74 48 66 10*

KVALITETS TILBUD

Rekvirér prislister på frimærker, kilovarer, indstiksbøger, motiv/nyhedsabonnement, alt til frimærkesamleren til billige priser. Opgiv samler område. Altid personlig service. Dankort.

AMAGERBRO FRIMÆRKEHUS, Holmladsgade 5, 2300 Kbh. S.
Tlf. 31 95 39 12

AS Brødr. Müller

Gas Equipment
Denmark

Vollerup . DK-6400 Sønderborg

Nellemann & Thomsen Frimærkeauktioner

Næste frimærkeauktion afholdes lørdag den 6. juni 1992.
Til denne auktion søges indleveringer såsom hele samlinger,
bedre enkeltmærker, gl. breve, lagerpartier, postkort osv.

Kontakt os for en uforpligtende samtale.

NELLEMANN & THOMSEN

AUKTIONSHUS

GRUNDLAGT 1869

Skanderborgvej 104 · 8260 Viby/Århus · Tlf. 86 11 47 11
Vingårdsvej 13 · 9000 Aalborg · Tlf. 98 12 30 00